

Skipulagsstofnun
b.t. Matthildar B. Stefánsdóttur
Laugavegi 166
105 Reykjavík

Reykjavík 3. janúar 2019

Vísað er í bréf Skipulagsstofnunar, dags. 18. desember 2018., þar sem óskað er eftir umsögn Reykjavíkurborgar um tillögu að matsáætlun um landfyllingu og höfn fyrir efnisvinnslusvæði Björgunar ehf. á Álfsnesi. Björgun sendi Skipulagsstofnun tillöguna þann 17. desember síðastliðinn og miðast hún við feril mats á umhverfisáhrifum framkvæmda skv. lögum nr. 106/2000 og reglugerð nr. 660/2015 en framkvæmdin telst matskyld.

Óskað er eftir því að Reykjavíkurborg meti hvort tillagan geri nægjanlega grein fyrir framkvæmdinni og umhverfi hennar og hvort réttir umhverfisþættir séu teknir til skoðunar og hvort áætluð gagnaöflun sé ásættanleg.

Skrifstofa umhverfisgæða á umhverfis- og skipulagssviði Reykjavíkur vinnur umsögnina fyrir hönd Reykjavíkurborgar.

Að mati skrifstofu umhverfisgæða er um vandaða tillögu að matsáætlun að ræða þar sem ítarlega er rætt um öll þau helstu atriði sem munu skipta máli í umhverfismati áætlaðrar framkvæmdar. Þá hefur verið brugðist við athugasemdum sem bárust þegar drög að tillögunni voru auglýst fyrr í haust. Er mjög jákvætt að vel hefur verið vandað að undirbúningi umhverfismatsins. Það skiptir afar miklu máli enda um umfangsmikla og margþátta framkvæmd að ræða á áður óröskuðu svæði og mjög mikilvægt að umhverfisáhrif séu þekkt og að hugað hafi verið að nauðsynlegum mótvægisáðgerðum.

Staðháttum og skipulagi er lýst vandlega og vísað er í vinnu við breytingar á Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 og Svæðisskipulagi Höfuðborgarsvæðisins 2040 og þá valkostagreiningu um staðsetningu athafnasvæðis Björgunar sem farið hefur fram samhliða þeim skipulagsbreytingum.

Framkvæmdinni er lýst nokkuð ítarlega en um er að ræða 4-5 hektara landfyllingu og 4-5 hektara athafnasvæði á landi. viðlegukant og dýpkun innsiglingar og bráðabirgðarvegtengingu frá Víðinesvegi. Ljóst er að ýmis óvissuatriði eru enn til staðar varðandi útfærslur einstakra framkvæmdaliða og kemur fram í matslýsingunni að því verður gert mun betur skil í frummatsskýrslunni. Á það við um eftirfarandi atriði:

- Endanleg stærð og lögun landfyllingar.
- Stærð raskaðs svæðis á sjó og á landi.
- Áfangaskipting uppbyggingar.
- Endanlegt efnisval og uppruni efnis fyrir landfyllingu.
- Frekari útfærsla á hafnaraðstöðu og innsiglingarrennu.
- Aðferðir og aðstaða til dælingar sets á land og endanleg lausn við að móta aðferðir til að koma í veg fyrir gruggmengun í sjó.
- Aðkomuvegur: valkostir um endanlega legu, tilhögun hans og efnisval.
- Fyrirkomulag starfsemi Björgunar og útfærsla á lóð í samræmi við deiliskipulagstillögu.

Mögulegt er að þegar svo mörg óvissuatriði um framkvæmdina eru til staðar við upphaf umhverfismats að það geti leitt til þess að forsendur til að meta stöðu helstu umhverfisþátta og þarfagreiningu á nauðsynlegum rannsóknum séu ófullnægjandi. Að mati skrifstofu umhverfisgæða er ekki ástæða sé til að hafa áhyggjur af þessu því í matsáætluninni eru viðmið almennt víðtæk og t.d. er horft til alls mögulegs athafnasvæðis sem og nálægra áhrifasvæða. Mælt er þó með því að þörf á rannsóknum sé endurmetin og uppfærð jafn óðum og frekari ákvarðanir/upplýsingar um framkvæmdina liggja fyrir og rannsóknum breytt eða þeim bætt við eins og þörf þykir. Til að tryggja þetta er mælt með því að drög að frummatsskýrslu verði kynnt til að bæði tími og svigrúm verði fyrir mögulegar breytingar eða viðbætur.

Í kafla um umfang og áherslur mats á umhverfisáhrifum er helstu áhrifaþáttum framkvæmdar gert skil og þeir listaðir í töflu 4.1. Að mati skrifstofu umhverfisgæða er sá listi ágætlega tæmandi og er umfjöllun í kjölfarið um einstaka umhverfisþætti ítarleg og ekki hægt að sjá annað en að hún sé byggð á bestu mögulegum gögnum og vandlega vísað í viðmið í lögum, reglugerðum og stefnu stjórnvalda. Einna helst er saknað umfjöllun um útivistargildi svæðisins og áhrif framkvæmdar á þann þátt. Þar má nefna áhrif á útivist á sjó t.d. siglingar smábáta og kajakróður.

Áhrif framkvæmdar á lífríki á strandsvæðum og sjávarbotni eru líklegust til að veða hvað þyngst í umhverfismatinu enda er grunnsjávarlífríkið auðugt á þessum slóðum. Því er mjög jákvætt að stefnt er að rannsóknum á botndýralífi á því svæði sem landfyllingin er áætluð. Það hefði verið skynsamlegt að gera einnig úttekt á lífríki fjörunnar á þessu svæði enda eru ekki til nein nýleg gögn um fjörlíf á þessum slóðum. Mælt er með að sýnatöku úr fjörunni sé bætt við botndýrarannsóknina. Upplýsingar um fjörlíf svæðisins geta einnig verið gagnlegar þegar meta þarf umhverfisáhrif vegna starfsemi Björgunar t.d. þegar starfsleyfið er undirbúið. Þá þarf að skoða vel samhengi athugana á áhrif framkvæmdar á strauma og á lífríki í sjó. Niðurstaða um hvaða leiðir verði farnar til að koma í veg fyrir gruggmengun við uppdælingu efnis getur haft áhrif á hvort auka þurfi enn frekar rannsóknir á lífríki á botni og fjöru.

Upplýsingar um gróðurfar og fuglalíf svæðisins teljast viðunandi og mat á verndargildi svæðisins fyrir vistgerðir og fugla á þann veg að ekki er ástæða til að rannsaka það frekar. Mælt er með að við valkostagreiningu á ólíkum útfærslum á umfangi og staðsetningu athafnasvæðis á landi að gengið sé út frá því markmiði að náttúrulegri gróðurþekju og þar með búsvæðum fugla sé raskað eins lítið og kostur er. Það á ekki síst við um val á legu aðkomuvegar þar sem mögulegt er að valkostir verði nokkrir.

Ljóst er á athugasemdum Minjastofnunar að framkvæmdasvæðið er ekki vel staðsett með tilliti til menningarminja og er í raun mitt á merkilegu menningarsögusvæði. Ekki er hægt að sjá annað en að tekið hafi verið umtalsvert tillit til þessa þáttar við þá útfærslu á framkvæmd sem kynnt er í matsáætluninni og er gert ráð fyrir umtalsverðri greiningu á mögulegum áhrifum á menningarminjar í frummatsskýrslunni. Jákvætt er að samráð hefur verið haft við Borgarsögusafn, sem er helsta fagstofnun Reykjavíkurborgar varðandi menningarminjar, safnið hefur nú þegar kortlagt menningarminjar á svæðinu og stefnt er að frekara samráði í umhverfismatsferlinu. Mikilvægt er að sem bestri lendingu sé náð varðandi varðveislu verðmætustu menningarminjana og að hugað sé að því við framkvæmdina að ekkert rask verði á þeim á framkvæmdatíma.

Öll leyfi sem Reykjavíkurborg veitir er varða framkvæmdina eru tilgreind á réttan hátt í matsáætluninni en þau eru eftirfarandi:

- Framkvæmdaleyfi Reykjavíkurborgar skv. 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2000 og reglugerð um framkvæmdaleyfi nr. 772/2012. Afgreitt af skipulagsfulltrúa Reykjavíkur.
- Byggingarleyfi fyrir mannvirkjagerð á lóð í samræmi við deiliskipulag, samkvæmt 9. gr. laga nr. 160/2010 um mannvirki. Afgreitt af byggingarfulltrúa Reykjavíkur.
- Starfsleyfi frá Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur fyrir starfsemi Björgunar skv. reglugerð nr. 785/1999.

Skrifstofa umhverfisgæða mun veita umsögn um frummatsskýrslu framkvæmdarinnar fyrir hönd umhverfis- og skipulagssviðs Reykjavíkur (og drög að frummatsskýrslu ef boðið verður upp á slíkt) og áskilur sér einnig rétt á frekari athugasemdum á seinni stigum svo sem við veitingu framkvæmdaleyfis sem og við gerð deiliskipulags.

f.h. skrifstofu umhverfisgæða, umhverfis- og skipulagssviði Reykjavíkur.

Snorri Sigurðsson, verkefnastjóri, deild náttúru og garða.

[Sláðu inn hér]

[Sláðu inn hér]

Borgartún 12-14
105 Reykjavík
Sími 411 1111
Bréfsími 411 8505
www.reykjavik.is

[Sláðu inn hér]